

[Hvidberg.]

Komponisten Knudåge Riisager, som i nogle Artikler, sidst i „Tidsskrift for Radio“, Oktober 1945, har gjort opmærksom paa denne Sag. Der kan henvises til, at f. Eks. Sverige er langt fremme med denne kulturelle Propagandaform, og at den forlængst er praktiseret i U. S. A. og England, men at Danmark i denne Henseende er langt tilbage. Man kunde maaske henstille til den højtærede Undervisningsminister, om der ikke her var en Opgave, som ikke er løst paa en saadan Maade, som den burde løses.

Jeg vil endvidere sige, at hele Spørgsmaalet om dansk Musik paa Grammofonplader ligger overmaade vanskeligt for dansk Musik og for danske Komponister. Forholdet er jo det, at de danske Grammofonselskaber optager Musikken paa Voksplader her og sender denne Optagelse til Fabrikker i London, hvor Matricen fremstilles i Staal, og derefter støbes den Plade, der sælges til Publikum. Men paa Grund af at Indførelse af Grammofonplader er undergivet Valutarestriktioner, er det ikke muligt at indføre disse danske Plader til Danmark, fordi man først og fremmest bruger sin Valutatildeling til Indførelse af klassisk Musik, hvoraf der ikke svares Afgift til Komponisten. Dette medfører, at danske Komponister og danske Kunstnere, der faar Licens af Pladesalget, ganske mister deres Erhvervsmulighed ad denne Vej. Naar der ingen Plader kommer hertil, sælges der heller ingen Plader, og Licens opstaar ikke. At starte en Produktion af danske Matricer, det vil sige Matricer med danske Komponisters Værker eller Værker, indspillet af danske Kunstnere i England uden at kunne regne med Salg af disse Plader i Danmark, er utænkeligt, da disse Plader naturligt nok endnu ikke har et Marked i England, der vil kunne bære Produktionen. Hvis man derimod kunde indføre disse Plader hertil, vilde der tillige kunne sælges noget i England, hvilket betyder Propaganda for dansk Musikkultur i England.

Jeg kan desværre ikke fortsætte, da min Tid er udløbet, men jeg henstiller altsaa til den højtærede Undervisningsminister, at han tager hele det Spørgsmaal, jeg her sidst har nævnt, op til Overvejelse.

Karl Olsen: Jeg vil gerne her ved Finanslovdebatten tillade mig at henlede de respektive højtærede Ministres Opmærksomhed paa en Sag, som jeg allerede ved sidste Aars Finanslovdebat rejste, men som stadig giver Anledning til alvorlig Bekymring hos

mange Borgere her i Landet. Det drejer sig om Leje og Erstatning til de Grundejere, der under Besættelsen paa den ene eller den anden Maade blev tvunget til at stille deres Hus, Lejlighed eller Jord til Raadighed for de fremmede.

Jeg fremførte ved sidste Aars Behandling af Finansloven det principielle Synspunkt, at de Mennesker, der saaledes har maattet aflevere Ejendom, havde haft tilstrækkelige Vanskeligheder under Krigen, og nu efter Krigen, hvor Genrejsningsarbejdet skal gennemføres, maa de have fuld Erstatning for den Skade, der er paaført dem. Jeg understreger: De maa have *fuld Erstatning*. Det maa ikke være saaledes, at man lader det tilfældige Udsnit af Landets Grundejere, der var saa uheldige at maatte aflevere deres Ejendom, bære en særlig Del af Krigsomkostningerne. I en By som Kolding kender vi disse Sager af bitter Erfaring; vi har kun alt for mange Eksempler paa, at Tyskerne beslaglagde Privatmands Hus og Hjem med Dags Varsel. De Tab, som Krigen paa denne Maade har forvoldt danske Borgere, maa bæres af os alle i Fællesskab. Ingen skal være blevet rigere paa at have haft Tyskere i sin Ejendom, men heller ingen skal være blevet fattigere, fordi de, tvunget af Omstændighederne, har maattet rømme deres Ejendom.

Afviklingen af disse Sager er henlagt under Udvalget for Indkvarteringserstatning og under Krigsforsikring for Løsøre og Krigsskadeforsikringen. Det er min bestemte Opfattelse, og denne Opfattelse deles af mange, at disse Institutioner arbejder alt for langsomt. Alt for mange Mennesker har for egne Penge maattet sætte deres ramponerede Ejendom eller ødelagte Jord i Stand, uden at det til Dato har været dem muligt at faa de udlagte Penge tilbage. De, der endelig har faaet Penge, har som Regel kun faaet et mindre a conto-Beløb. Naar hertil kommer, at Udvalget for Indkvarteringserstatning, som jeg allerede fremhævede i Fjor, Gang paa Gang underkender den lokalt foretagne Vurdering, der er godkendt af Udvalgets lokale Repræsentant, forstaar man, at disse Medborgere, der først havde alle Genvordighederne og Vanskelighederne i de onde Aar, nu føler, at der bagefter føjes Spot til Skaden. Det er Embedsmændenes selvfølgelig Pligt at sørge for, at der ikke ødsles med Statens Penge, men vi maa fra Rigsdagens Side kræve, at der ikke begaas nogen Uretfærdighed i disse Sager. Men det er en Uretfærdighed, hvis Ejeren ikke faar fuld Erstatning, det vil sige faar sin Ejendom bragt